

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)
2005. február 22. *

A C-141/02. P. sz. ügyben,

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: W. Mölls és K. Wiedner, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

fellebbezőnek

a Bíróság EK-alapokmányának 49. cikke alapján 2002. április 15-én benyújtott fellebbezése tárgyában,

támogatja:

a **Francia Köztársaság** (képviselik: G. de Bergues és F. Million, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

beavatkozó a fellebbviteli eljárásban,

* Az eljárás nyelve: német.

a többi fél az eljárásban:

a **T-Mobile Austria GmbH**, korábban max.mobil Telekommunikation Service GmbH (székhelye: Bécs [Ausztria], képviselik: A. Reidlinger, M. Esser-Wellié és T. Lübbig Rechtsanwältin, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperes az elsőfokú eljárásban,

a **Holland Királyság** (képviselet: H. G. Sevenster, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

beavatkozó az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas és A. Borg Barthet tanácselnökök, J. P. Puissochet (előadó), R. Schintgen, N. Colneric, S. von Bahr, M. Ilešič, J. Malenovský, J. Klučka és U. Løhmus bírák,

főtanácsnok: M. Poiares Maduro,
hivatalvezető: M.-F. Contet főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2004. szeptember 7-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2004. október 21-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Fellebbezésében az Európai Közösségek Bizottsága az Elsőfokú Bíróság T-54/99. sz., max.mobil kontra Bizottság ügyben 2002. január 30-án hozott ítéletének (EBHT 2002., II-313. o., a továbbiakban: a megtámadott ítélet) hatályon kívül helyezését kéri, amelyben az Elsőfokú Bíróság elfogadhatónak találta a max.mobil Telekommunikation Service GmbH, azóta T-Mobile Austria GmbH (a továbbiakban: max.mobil) által a Bizottság azon 1998. december 11-i levele ellen előterjesztett megsemmisítés iránti keresetét, amelyben ez utóbbi megtagadta, hogy az Osztrák Köztársaság ellen kötelezettségzegés megállapítása iránti keresetet nyújtson be (a továbbiakban: a vitatott jogi aktus).

A jogvita alapját képező tényállás

- 2 A mobil távközlési hálózatok üzemeltetésének ausztriai piacán elsőként a Mobilkom Austria AG (a továbbiakban: Mobilkom) — amelynek a részvényei részben még az osztrák állam tulajdonában vannak — jelent meg GSM-hálózatüzemeltetőként a Post und Telekom Austria AG-n (a továbbiakban: PTA) keresztül. Az elsőfokú eljárás felperese, a max.mobil olyan osztrák jog alá tartozó társaság, amely 1996.

októberben lépett be a szóban forgó piacra, mint a második GSM-szolgáltató. A harmadik szolgáltatót, a Connect Austria GmbH-t (a továbbiakban: Connect Austria) pályázat útján 1997. augusztus elején választották ki, és ez a társaság szintén belépett e piacra.

- 3 Mielőtt a max.mobil a mobil távközlési hálózatok üzemeltetésének piacára lépett, az Österreichische Post- und Telegraphenverwaltung (az osztrák posták és távírók kezelője) kizárólagos joggal rendelkezett a teljes mobil távközlési ágazatra vonatkozóan, és üzemeltette többek között az C-Netz és D-Netz analóg mobil távközlési hálózatokat, valamint az A1 elnevezésű GSM-hálózatot. 1996. június 1-jén e kizárólagos jogot a Mobilkomra, a PTA újonnan létrehozott leányvállalatára ruházták át.
- 4 1997. október 14-én a max.mobil panaszt tett a Bizottságnál, amely többek között arra irányult, hogy állapítsák meg azt, hogy az Osztrák Köztársaság megsértette az EK-Szerződés 86. cikkének és 90. cikke (1) bekezdésének (jelenleg EK 82. cikk, valamint az EK 86. cikk (1) bekezdése) együttesen alkalmazandó rendelkezéseit. A panaszban lényegében kifogásolta a max.mobilra és a Mobilkomra kiszabott díj közötti különbség hiányát, valamint azokat a kedvezményeket, amelyeket a Mobilkom élvezett e díjak kifizetése tekintetében.
- 5 A max.mobil továbbá arra hivatkozott panaszában, hogy megsértették a közösségi jogot egyfelől azzal, hogy az osztrák hatóságok jogi hatállyal ruházták fel a Mobilkom részére a frekvenciák kiosztásánál nyújtott kedvezményeket, másfelől azzal, hogy a PTA támogatást nyújtott leányvállalatának, a Mobilkomnak a GSM-hálózatának kiépítéséhez és üzemeltetéséhez.

- 6 1998. április 22-én a max.mobil kiegészítő beadványt nyújtott be a Bizottsághoz, amelyben az általa feltárt helyzet bizonyos ténybeli és jogi elemeit pontosította. A Bizottsággal folytatott 1998. július 14-i megbeszélést követően 1998. július 27-én a társaság egy második kiegészítő beadványt terjesztett elő.
- 7 1998. december 11-én abban a levélben, amely az Elsőfokú Bíróság előtti jogvita tárgya volt, a Bizottság arról tájékoztatta a max.mobilt, hogy részben elutasította az utóbbi 1997. október 14-i panaszát. E tekintetben a Bizottság többek között kifejtette:

„[Ami azt a tényt illeti, hogy a Mobilkomra nem szabtak ki magasabb díjat, mint amelyet az önök vállalkozásának fizetnie kell], a Bizottság [...] úgy véli, hogy önök nem bizonyították kellőképpen olyan állami intézkedés létét, amely erőfölényével való visszaélésre bírta volna a Mobilkomot. A mostanáig folytatott gyakorlata szerint a Bizottság hasonló ügyekben kizárólag akkor indított kötelezettségszegés megállapítása iránti keresetet, amennyiben valamely tagállam magasabb díjat szabott ki a piacra újonnan belépő vállalkozásra, mint a piacon már működő vállalkozásra (lásd a második olaszországi GSM-rádiótelefon-szolgáltatóval szemben támasztott feltételekre vonatkozó, 1995. október 4-i bizottsági határozatot [HL L 280., 1995. november 23.]].”

Az Elsőfokú Bíróság előtti eljárás

- 8 1999. február 22-én az Elsőfokú Bíróság Hivatalához benyújtott keresetlevelében a max.mobil keresetet indított a vitatott jogi aktus részbeni megsemmisítése iránt, amennyiben az a panaszt elutasítja.

- 9 Külön előterjesztett, az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 1999. március 31-én benyújtott keresetlevelében a Bizottság az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 114. cikkének 1. §-án alapuló elfogadhatatlansági kifogást tett. 1999. szeptember 17-i végzésével a Bíróság határozott e kifogás és az alapeljárás egyesítéséről.
- 10 1999. július 15-én a Holland Királyság kérte, hogy a Bizottság keresetének támogatására beavatkozhatson. 1999. szeptember 17-i végzésében az Elsőfokú Bíróság második tanácsának elnöke megengedte a beavatkozást.
- 11 Az előadó bíró jelentése alapján az Elsőfokú Bíróság a szóbeli szakasz megnyitásáról határozott. A pervezető intézkedések keretében az Elsőfokú Bíróság felhívta a feleket, hogy bizonyos kérdésekre írásban válaszoljanak.
- 12 A 2001. május 2-i tárgyaláson a felek megtették szóbeli előterjesztéseiket, és válaszoltak az Elsőfokú Bíróság által feltett kérdésekre.
- 13 A max.mobil azt kérte, hogy az Elsőfokú Bíróság:
- semmisítse meg a vitatott jogi aktust annyiban, amennyiben az a panaszát elutasítja;
 - a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

14 A Bizottság a Holland Királyság támogatásával azt kérte, hogy az Elsőfokú Bíróság:

— utasítsa el a keresetet mint elfogadhatatlant, vagy másodlagosan mint megalapozatlant;

— a max.mobilt kötelezze a költségek viselésére.

A megtámadott ítélet

15 A megtámadott ítéletben az Elsőfokú Bíróság, miután előzetes észrevételeiben kifejtette ítéletének összefüggéseit és a C-107/95. P. sz., Bundesverband der Bilanzbuchhalter kontra Bizottság ügyben 1997. február 20-án hozott ítéleten (EBHT 1997., I-947. o.) alapuló ítélkezési gyakorlat hatókörét, a kereset elfogadhatóságával és megalapozottságával foglalkozik.

Az Elsőfokú Bíróság előzetes észrevételei

16 A megtámadott ítélet 48. pontjában az Elsőfokú Bíróság elsőként megjegyzi, hogy a panaszok gondos és pártatlan kezelését az egyéni ügyek megfelelő intézéséhez való jog indokolja, amely a tagállamok alkotmányos hagyományainak közös általános elvei közé tartozik, és amelyet az Európai Unió 2000. december 7-én Nizzában kihirdetett Alapjogi Chartája 41. cikkének (1) bekezdése is rögzít (HL C 364., 1. o., a továbbiakban: Alapjogi Charta).

- 17 Az Elsőfokú Bíróság továbbá a megtámadott ítélet 49. és 51. pontjában megállapítja, hogy a Bizottság köteles a panaszok gondos és pártatlan kezelésére a Szerződés 85. és 86. cikkében (jelenleg EK 81. és EK 82. cikk) érintett területeken, valamint a Szerződés 92. (jelenleg, módosítást követően EK 87. cikk) és 93. cikkének (jelenleg EK 88. cikk) keretében. Márpedig az Elsőfokú Bíróság szerint a Szerződés 90. cikkét annak versenyjogi rendelkezéseire hasonlóan kell értelmezni, amelyek kifejezetten elismerik a panaszt tevők bizonyos eljárási jogait. Úgy tekinti, hogy a max.mobil a Szerződés 85. és 86. cikkének végrehajtásáról szóló, 1962. február 6-i 17. sz. első tanácsi rendelet (HL 13., 1962.02.21., 204. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 3. o.) 3. cikkében szabályozotthoz hasonló helyzetben van, amely cikk felhatalmazza őt arra, hogy panaszt nyújtson be a Bizottsághoz.
- 18 A megtámadott ítélet 52. és 53. pontjában az Elsőfokú Bíróság végül azzal érvel, hogy a Bizottság gondos és pártatlan ügyintézési kötelezettségének létét a Bizottságra háruló általános felügyeleti kötelezettség is indokolja. E kötelezettség a Szerződés 85., 86., 90., 92. és 93. cikke keretében egyaránt fennáll, még akkor is, ha e kötelezettség teljesítésének módja változik a konkrét alkalmazási területtől függően, és különösen e területeken a Szerződés vagy a másodlagos közösségi jog által az érdekelteknek kifejezetten biztosított eljárási jogoktól függően. Következésképpen nem helytálló egyfelől a Bizottság azon érve, hogy a Szerződés 90. cikkének (3) bekezdése a magánszemélyeknek semmilyen szerepet nem ad, másfelől azon érve, hogy a tagállamokra közvetlenül háruló kötelezettségek biztosítják a személyek védelmét.
- 19 A megtámadott ítélet 54. pontjában az Elsőfokú Bíróság megkülönbözteti továbbá a Szerződés 90. cikke (3) bekezdésében és 169. cikkében (jelenleg EK 226. cikk) szabályozott eljárásokat. Az Elsőfokú Bíróság szerint, míg a Szerződés 169. cikke alapján a Bizottság a Bírósághoz „fordulhat” tagállami kötelezettségzegés megállapítása iránti eljárás megindítására, addig a Szerződés 90. cikkének (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a Bizottság „szükség esetén” megteszi a megfelelő intézkedéseket. Ez a kifejezés azt mutatja, hogy a Bizottság köteles a panaszok gondos és pártatlan vizsgálatára, amelynek keretében mérlegelési jogkörénél fogva dönt arról, hogy helye van-e vizsgálat megindításának, illetve adott esetben

intézkedések meghozatalának az érintett tagállam(ok) ellen, vagy sem. Szemben azzal, ami a Bizottságnak arra a döntésére vonatkozik, hogy a Szerződés 169. cikke alapján indít-e tagállami kötelezettségzegés megállapítása iránti eljárást, a Bizottság azon hatáskörének gyakorlása, hogy a Szerződés 90. cikkének (3) bekezdése szerint intézkedjen a panasznak megfelelően, bírósági felülvizsgálat tárgyát képezheti annak ellenére, hogy a Bizottság e tekintetben mérlegelési jogkörrel rendelkezik (lásd ebben az értelemben Mischo főtanácsnok C-302/99. P. és C-308/99. P. sz., Bizottság és Franciaország kontra TF1 egyesített ügyekre vonatkozó indítványának [2001. július 12-én hozott ítélet {EBHT 2001., I-5603. o.}] 96. pontját).

- 20 Bár a Bizottság széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik annak eldöntésére, hogy milyen lépéseket szükséges tenni, valamint hogy e célból melyek a megfelelő eszközök (lásd többek között a fent hivatkozott Bundesverband der Bilanzbuchhalter kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 27. pontját), a megtámadott ítélet 55. és 57. pontjában az Elsőfokú Bíróság felidézi, hogy mivel a Bizottság a panaszok gondos és pártatlan elintézésére köteles, e kötelezettség teljesítése nem teszi lehetővé azt, hogy azon döntése, miszerint a panasznak megfelelően intézkedést foganatosít-e, vagy sem, elkerülje a Szerződés 85. és 86. cikke által érintett területeken megállapított jogsértésekkel kapcsolatban érvényesülővel megegyező bírósági felülvizsgálatot (lásd többek között a 26/76. sz., Metro kontra Bizottság ügyben 1977. október 25-én hozott ítélet [EBHT 1977., 1875. o.] 13. pontját). Az Elsőfokú Bíróság felidézi Mischo főtanácsnok fent hivatkozott Bizottság és Franciaország kontra TF1 egyesített ügyekre vonatkozó indítványának 97. pontját, amely rögzíti, hogy a Szerződés 90. cikke (3) bekezdésének megsértésével kapcsolatban ugyanezt az álláspontot kell képviselni. Az Elsőfokú Bíróság továbbá kifejti, hogy az ilyen bírósági felülvizsgálat szintén a tagállamok alkotmányos hagyományainak közös általános elvei közé tartozik, ahogyan azt az Alapjogi Charta 47. cikke is igazolja.
- 21 A Bizottság mérlegelési jogkörének tiszteletben tartása érdekében abban az esetben, ha a megtámadott jogi aktust a Bizottságnak azon döntése képezi, hogy nem jár el a Szerződés 90. cikkének (3) bekezdésében biztosított hatáskörén belül, az Elsőfokú Bíróság szerint a közösségi bíróság szerepének szűk felülvizsgálatra kell korlátozódnia, amely annak vizsgálatából áll, hogy a megtámadott jogi aktus tartalmaz-e indokolást, amelyből megállapítható, hogy figyelembe vették-e az iratok releváns elemeit, hogy pontosak-e a megállapított tények, és hogy vétettek-e nyilvánvaló mérlegelési hibát a tények értékelése során.

Az elsőfokú kereset elfogadhatóságáról

- 22 Előzetes észrevételei figyelembevételével az Elsőfokú Bíróság elfogadhatónak találta a max.mobil keresetét, az alábbi módon indokolva ítéletét.
- 23 Mindenekelőtt a megtámadott ítélet 65. pontjában az Elsőfokú Bíróság a Bizottság 1998. december 11-i levelét — amelyben a max.mobil számára kifejti, hogy nem áll szándékában panaszának megfelelően a Szerződés 90. cikke szerint intézkedni — olyan határozatnak minősíti, amely megsemmisítési eljárás tárgya lehet.
- 24 Emellett az ítélet 70. és 71. pontjában az Elsőfokú Bíróság megállapítja, hogy a max.mobil e határozat címzettje, és kifejti, hogy a társaságot a határozat — annak több rendelkezése folytán — személyében érinti.
- 25 Az Elsőfokú Bíróság elsőként kiemeli, hogy a vitatott jogi aktus a Bizottság reakciója a max.mobil formális panaszára.
- 26 Másodszor rámutat, hogy a Bizottság többször tartott megbeszélést e társasággal a panaszban felvetett különböző körülmények vizsgálatának céljából.
- 27 Harmadszor az Elsőfokú Bíróság szerint, amikor megadták a GSM-engedélyt az említett társaságnak, ez utóbbinak egyetlen versenytársa volt, mégpedig a Mobilkom, amely azoknak az állami intézkedéseknek a kedvezményezettje, amelyeket a panasz azon részében tártak fel, amelyről a Bizottság a vitatott jogi aktusban úgy vélte, hogy azt nem szükséges tovább vizsgálni.

- 28 Negyedszer az Elsőfokú Bíróság felidézi, hogy a max.mobil az egyetlen a Mobilkom két versenytársa közül, amelyre a Mobilkoméval megegyező díjat szabtak ki, míg a másik versenytársára, a Connect Austriára lényegesen alacsonyabb díjat határoztak meg, mint a Mobilkomra vagy a max.mobilra.
- 29 Ötödször az Elsőfokú Bíróság szerint nem vitatott, hogy a Mobilkomra kiszabott díj összegét — amely a panasz és a vitatott jogi aktus központi kérdését képezi — mechanikusan másolták arról a díjösszegről, amelyet a max.mobil ajánlott a második ausztriai GSM-engedély odaítélésére irányuló eljárás keretében.
- 30 Hatodszor az Elsőfokú Bíróság kifejti, hogy a panasz és a vitatott jogi aktus tárgyát képező intézkedés a Mobilkom vonatkozásában egyéni hatályú, és nem olyan általános hatályú intézkedés, mint amilyen a fent hivatkozott Bundesverband der Bilanzbuchhalter kontra Bizottság ügyben hozott ítélethez vezető eljárás tárgya volt.

Az elsőfokú kereset érdeméről

- 31 Miután a megtámadott ítélet 73. és 75. pontjában az Elsőfokú Bíróság felidézte, hogy felülvizsgálata annak vizsgálatára korlátozódik, hogy a Bizottság teljesítette-e a panaszok gondos és pártatlan vizsgálatának kötelezettségét, illetve hogy a vitatott jogi aktus olyan tényeken alapul-e, amelyek valószerűsége nem vitatott, az Elsőfokú Bíróság úgy véli, hogy a Bizottság nyilvánvaló mérlegelési hiba elkövetése nélkül következtethetett arra, hogy az a tény, hogy a Mobilkomot ugyanakkora összegű díj fizetésére kötelezték, mint amelyet a max.mobil fizetett, önmagában nem elegendő annak bizonyítására, hogy a Mobilkomot arra bírták rá, hogy visszaéljen erőfölényével. E következtetés egyébként összeegyeztethető a Bizottság korábbi gyakorlatával.

- 32 Az Elsőfokú Bíróság továbbá kiemeli, hogy a megtámadott jogi aktust a max.mobil és a Bizottság közötti több egyeztetés után, a társaság által ismert helyzetben hozták meg, ami lehetővé tette számára, hogy megértse a vitatott jogi aktus indokolásában szereplő okokat. Az Elsőfokú Bíróság szerint ezért nem állapítható meg az indokolás hiánya vagy hiányos volta, mint a 294/81. sz., Control Data kontra Bizottság ügyben 1983. március 17-én hozott ítélet (EBHT 1983., 911. o.) 15. pontjában. A Bizottság tehát következőképpen kimondja, hogy a megtámadott határozat kellő indokolást tartalmaz a Szerződés 190. cikke (jelenleg EK 253. cikk) szerinti értelemben.

A Bíróság előtti eljárás

- 33 2002. április 12-én az Európai Közösségek Bizottsága fellebbezést nyújtott be a Bírósághoz.
- 34 2002. augusztus 1-jén a Francia Köztársaság beavatkozását kérte a Bizottság keresetének támogatására. 2002. október 24-i végzésével a Bíróság elnöke a kérelemnek helyt adott.
- 35 2002. augusztus 9-én a max.mobil válaszbeadványában csatlakozó fellebbezést terjesztett elő. Erre a Bizottság 2002. november 15-én nyújtotta be válaszát. A max.mobil 2003. február 25-én terjesztette elő viszonzválaszát.

Az alapfellebbezés és a csatlakozó fellebbezés kérelmei

36 A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:

- helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet annyiban, amennyiben az elfogadhatónak nyilvánítja a max.mobil által a Bizottság 1998. december 11-i levele ellen benyújtott megsemmisítés iránti keresetet;

- utasítsa el a max.mobil által a megtámadott jogi aktus ellen benyújtott megsemmisítés iránti keresetet mint elfogadhatatlant;

- utasítsa el a max.mobil csatlakozó fellebbezését;

- a max.mobilt kötelezze a költségek viselésére.

37 A max.mobil azt kéri, hogy a Bíróság:

- utasítsa el a Bizottság fellebbezését, elsődlegesen mint elfogadhatatlant, illetve másodlagosan mint megalapozatlant;

csatlakozó fellebbezése útján pedig azt kéri, hogy a Bíróság:

- helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet annyiban, amennyiben az elutasítja a megsemmisítés iránti keresetét mint megalapozatlant;
- semmisítse meg a vitatott jogi aktust;
- a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

38 A Francia Köztársaság a beavatkozási beadványában azt kéri, hogy a Bíróság:

- helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet annyiban, amennyiben az elismeri a max.mobil megsemmisítés iránti keresetének elfogadhatóságát a Szerződés 90. cikke alapján;
- a max.mobilt kötelezze az eljárási költségek viselésére.

A fellebbezésről

Az alapfellebbezés elfogadhatóságáról

A felek érvei

- 39 A Bizottság érvelését két pontra alapozva úgy véli, hogy a fellebbezés elfogadható.
- 40 A fellebbezés egyfelől elfogadható a Bíróság EK-alapokmánya 49. cikkének (jelenleg 56. cikk) első bekezdése alapján, mivel a megtámadott ítélet az elfogadhatóság megállapításával véget vetett az azzal kapcsolatos közbenső eljárási cselekménynek. A megtámadott ítélet e tekintetben ezért sérelmes a Bizottságra mint az Elsőfokú Bíróság előtti alperesre. Az a körülmény, hogy az Elsőfokú Bíróság érdemben a keresetet megalapozatlannak találta, nem befolyásolja a Bizottság fellebbezésének elfogadhatóságát, amely a vitatott jogi aktus elleni kereset benyújtásának lehetőségét elismerő megtámadott ítélet hatályon kívül helyezésére irányul (a C-23/00. P. sz., Tanács kontra Boehringer ügyben 2002. február 26-án hozott ítélet [EBHT 2002., I-1873. o.] 50. és 52. pontja).
- 41 Másfelől a fellebbezés elfogadható a Bíróság EK-alapokmánya 49. cikkének harmadik bekezdése alapján. A Bizottság ugyanis az egyik olyan fél, aki fellebbezhet a megtámadott ítélet ellen, függetlenül annak érdemi rendelkezéseitől, ahogyan azt a Bíróság a C-73/97. P. sz., Franciaország kontra Comafrika és társai ügyben 1999. január 21-én hozott ítéletben (EBHT 1999., I-185. o.) hallgatólagosan elismeri, sőt, akár anélkül is, hogy érdekelttségét bizonyítania kellene, ahogyan azt a Bíróság a C-49/92. P. sz., Bizottság kontra Anic Partecipazioni ügyben 1999. július 8-án hozott ítélet (EBHT 1999., I-4125. o.) 171. pontjában hangsúlyozza.

- 42 A max.mobil úgy véli, hogy mivel a Bizottság kérelmének helyt adtak, a Bíróság EK-alapokmánya 49. cikkének második bekezdését kell alkalmazni, és tiltakozik a Bizottság fellebbezésének elfogadhatósága ellen. Ebben az ügyben továbbá az elfogadhatóságot nem valamely közbenső eljárás, hanem az érdemi vizsgálat keretében tárgyalták. Márpedig a megtámadott ítélet a kereset egészével foglalkozik, amely álláspontot alátámasztja az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 114. cikkének 4. §-a is.
- 43 A max.mobil továbbá azt kifogásolja, ahogyan a Bizottság a Bíróság EK-alapokmánya 49. cikkének harmadik bekezdését értelmezi. A közösségi intézmények nincsenek kedvezőbb helyzetben, mint a többi fél. Nem fellebbezhetnek kizárólag abból a célból, hogy az ugyanabban az ítéletben megválaszolt, és ezért nem önálló jogi kérdések közül a Bíróság tisztázzon egyet, ahogyan az a fent hivatkozott Tanács kontra Boehringer ügyben hozott ítélet 51. pontjából kiderül, amit a fent hivatkozott Bizottság és Franciaország kontra TF1 egyesített ügyekben hozott ítélet is alátámaszt.
- 44 A max.mobil végül megjegyzi, hogy a fent hivatkozott Franciaország kontra Comafria és társai ügyben hozott ítélet összefüggései eltérőek. Ebben az ügyben a Bíróságnak az Elsőfokú Bíróság több határozatával kellett foglalkoznia, ezért nem helytálló erre az ügyre hivatkozni.

A Bíróság álláspontja

- 45 Először is el kell utasítani a max.mobil által a fent hivatkozott Bizottság és Franciaország kontra TF1 egyesített ügyekkel alátámasztott érvelését. Ebben az ügyben ugyanis a Bíróság — helyben hagyva az Elsőfokú Bíróság elsőfokú döntését arról, hogy a kereset okafogyottá vált — azt állapította meg, hogy az Elsőfokú Bíróság

határozhatott anélkül, hogy az előtte indított kereset elfogadhatóságáról döntenie kellene, figyelembe véve a kérdések vizsgálatának sorrendjét (a fent hivatkozott Bizottság és Franciaország kontra TF1 egyesített ügyekben hozott ítélet 25–28. pontja).

46 A jelen ügyben ezzel szemben az Elsőfokú Bíróság alakszerűen határozott a kereset elfogadhatóságáról, mielőtt az ügy érdeméről rendelkezett.

47 Márpedig a Bíróság EK-alapokmánya 49. cikkének első bekezdése értelmében:

„Az Elsőfokú Bíróság eljárást befejező határozata ellen és annak az érdemi kérdésekről csak részben rendelkező, illetve a hatáskör hiányára vagy a kereset meg nem engedhetőségére alapozott kifogásra vonatkozó eljárási kérdéstről rendelkező határozata ellen a Bírósághoz a megtámadott határozat közlésétől számított két hónapon belül fellebbezést lehet benyújtani.”

48 Másfelől az alapokmány 49. cikkének harmadik bekezdése szerint a közösségi intézményeknek semmilyen érdeket nem kell bizonyítaniuk ahhoz, hogy az Elsőfokú Bíróság ítélete ellen fellebbezhessenek (a fent hivatkozott Bizottság kontra Anic Partecipazioni ügyben hozott ítélet 171. pontja).

49 A jelen ügyben a Bizottság fellebbezése arra irányul, hogy a Bíróság helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletnek azt a részét, amelyben az Elsőfokú Bíróság kifejezetten elutasította a Bizottság elfogadhatatlansági kifogását, azaz annak 65–72. pontját, mivel ez a rész olyan határozatnak minősül, amelyben az Elsőfokú Bíróság rendelkezik a kifogásra vonatkozó eljárási kérdéstről a Bíróság EK-alapokmánya 49. cikkének első bekezdése értelmében.

- 50 Az elfogadhatatlansági kifogással kapcsolatos eljárási cselekményt lezáró határozatok a fenti rendelkezés szerint olyanok, amelyek sérelmesek az egyik félre azáltal, hogy az elfogadhatatlansági kifogásnak helyt adnak, vagy azt elutasítják. Ebből kifolyólag a Bíróság többek között elfogadta a fellebbezést az Elsőfokú Bíróság egyik ítélete ellen amiatt, hogy az elutasította az egyik félnek a kereset ellen előterjesztett elfogadhatatlansági kifogását annak ellenére, hogy az Elsőfokú Bíróság később ugyanebben az ítéletben elutasította a keresetet mint megalapozatlant (lásd a fent hivatkozott Franciaország kontra Comafica és társai ügyben hozott ítéletet, valamint a fent hivatkozott Tanács kontra Boehringer ügyben hozott ítélet 50. pontját).
- 51 Mint az előzőekből kitűnik, a jelen ügyben — mivel mielőtt azt érdemben elutasította volna, az Elsőfokú Bíróság határozattal rendelkezni kívánt a max.mobil által benyújtott kereset elfogadhatóságáról — elfogadhatónak kell tekinteni a Bizottságnak a szóban forgó, számára sérelmes határozat ellen irányuló fellebbezését.
- 52 Következésképpen el kell utasítani a max.mobilnak a fellebbezés ellen emelt elfogadhatatlansági kifogását.

A keresetnek az Elsőfokú Bíróság előtti elfogadhatóságáról

A felek érvei

- 53 Bár a Bizottság elismeri, hogy kötelezettsége a Szerződés 90. cikkében érintett területre vonatkozó, hozzá benyújtott panaszok gondos elintézése, a francia

kormányhoz hasonlóan úgy véli, hogy az Elsőfokú Bíróság jogban való tévedést követett el akkor, amikor azt állapította meg, hogy bírósági felülvizsgálat tárgya lehet a Bizottság döntése arról, hogy a versenyjogi jogsértést megvizsgálja-e, vagy sem.

- 54 A Bizottság szerint az Elsőfokú Bíróság tévesen értelmezi a fent hivatkozott Bundesverband der Bilanzbuchhalter kontra Bizottság ügyben hozott ítéletet azzal, hogy úgy ítéli meg, hogy a benne megfogalmazott álláspont, amely szerint a Bizottságnak a jogsértések üldözésére vonatkozó jogköre mérlegelési jogkör, csak kivétel a panaszok vizsgálatának általános kötelezettsége alól. A Bizottság azzal érvel, hogy az ítélet 25. pontjában a Bíróság ezzel szemben azt állapítja meg, hogy csak kivételes helyzetben áll fenn a Bizottság azon döntése elleni keresetindítási jog, hogy megtagadja a Szerződés 90. cikkének (3) bekezdése szerinti beavatkozást.
- 55 Ezen ítélkezési gyakorlat értelmében a jelen ügyben a max.mobil nincsen kivételes helyzetben, ahogyan azt a francia kormány is kifejti.
- 56 A francia kormány támogatásával a Bizottság továbbá sérelmezi azt, hogy az Elsőfokú Bíróság a megtámadott határozat 64–68. és 71. pontjában „határozatnak” minősítette az 1998. december 11-i levelét. A Bizottság leveleit egyszerű tájékoztatásnak kell tekinteni.
- 57 Azzal érvel, hogy az eljárási jogok, köztük a 17. sz. rendeletben elismert, a Bizottság határozathozatalához való jog, a Szerződés 90. cikke (3) bekezdésének a keretében nem érvényesülnek.

- 58 Következésképpen tagadja azt, hogy az Elsőfokú Bíróság hivatkozhat a Szerződés 85. és 86. cikke alkalmazásán alapuló jogokra vonatkozó ítélkezési gyakorlatra.
- 59 A Bizottság végül úgy ítéli meg, hogy az egyéni ügyek megfelelő intézéséhez való jog, amely addig ismeretlen volt a Bíróság gyakorlatában, és amellyel ennek ellenére az Elsőfokú Bíróság az érvelését alátámasztja, túl általános ahhoz, hogy arra a magánszemélyek számára eljárási jogokat lehessen alapozni, annál is inkább, mivel az ezen elv alátámasztására hivatkozott Alapjogi Charta nem alkalmazható. A Charta 41. cikke (2) bekezdésének harmadik franciabekezdése pedig egyébként nem tesz mást, mint megismétli a Szerződés 190. cikkében előírt indokolási kötelezettséget. A Charta 41. cikkének (4) bekezdése az Amszterdami Szerződés által beiktatott EK 21. cikket tükrözi, amely 1998. december 11-én — az elsőfokú eljárásban megtámadott határozatként vizsgált vitatott jogi aktus meghozatalának időpontjában — még nem volt hatályban.
- 60 A max.mobil lényegében a keresetösségi joga mellett érvel. Mischo főtanácsnok fent hivatkozott Bizottság és Franciaország kontra TF1 egyesített ügyekre vonatkozó indítványának 99., 100., 103. és 107. pontjára, a C-225/91. sz., Matra kontra Bizottság ügyben 1993. június 15-én hozott ítélet (EBHT 1993., I-3203. o.) 23. és 25. pontjára, valamint La Pergola főtanácsnoknak a fent hivatkozott Bundesverband der Bilanzbuchhalter kontra Bizottság ügyre vonatkozó indítványára támaszkodva a max.mobil úgy véli, hogy az utóbbi ügyben hozott ítéletben a Bíróság az elfogadhatóságot nem arra a széles mérlegelési jogra alapozva fogadta el, amellyel a Bizottság állítása szerint rendelkezik, hanem arra a körülményre tekintettel, hogy a panasz olyan általános hatályú jogi aktusra vonatkozott, amelynek esetében a magánszemély által benyújtott kereset is elfogadható.
- 61 Márpedig, ahogyan az Elsőfokú Bíróság is elismerte a megtámadott ítéletben, a jelen ítélet 24–30. pontjában ismertetett indokok alapján a max.mobilt személyében érinti a Bizottság azon döntése, hogy nem intézkedik a panasznak megfelelően.

- 62 Ezért az, hogy a Bizottságot széles mérlegelési jogkörrel ruházták fel, nem vonja automatikusan magával, hogy az e jogkör alkalmazásával hozott határozatok ellen benyújtott keresetek elfogadhatatlanok.
- 63 Ezért a megtámadott jogi aktusok természetétől függetlenül nem lehet kizárni, hogy a Bizottságnak a magánszemélyek panaszait elutasító határozatai bírósági felülvizsgálat tárgyai legyenek. A max.mobil e tekintetben a fent hivatkozott Bundesverband der Bilanzbuchhalter kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 24–25. pontjára hivatkozik.
- 64 A max.mobil továbbá úgy véli, hogy kivételes helyzetben van ezen ítélet és az Elsőfokú Bíróságnak a T-17/96. sz., TF1 kontra Bizottság ügyben 1999. június 3-án hozott ítélete (EBHT 1999., II-1757. o.) értelmében. Ez utóbbi ítéletben az Elsőfokú Bíróság azon okból ítélte a szóban forgó helyzetet kivételesnek, hogy a felperes a többi televíziós csatornához képest különleges versenyhelyzetben volt, és hogy a kereset egyéni hatályú határozatra vonatkozott, nem általános hatályú jogi aktusra, szemben a fent hivatkozott Bundesverband der Bilanzbuchhalter kontra Bizottság ügyben hozott ítélettel.
- 65 Végül a max.mobil szerint hibás a Bizottság azon érvelése, hogy az Alapjogi Charta egyáltalán nem rendelkezik kötelező hatállyal, mivel e dokumentum felsorolja és megerősíti az Európai Unió alapjogait. E Charta 41. cikkének (2) bekezdése világosan megalapozza az egyéni ügyek megfelelő intézéséhez való jog elismertségét. Azzal érvel továbbá, hogy az eljárási jogok kifejezett rögzítése nem képezheti annak feltételét, hogy valamely személy védelmi jogai érvényesüljenek (a C-301/87. sz., Franciaország kontra Bizottság, ún. „Boussac Saint Frères” ügyben 1990. február 14-én hozott ítélet [EBHT 1990., I-307. o.]).

A Bíróság álláspontja

- 66 A Szerződés 90. cikkének (3) bekezdése arra kötelezi a Bizottságot, ügyeljen arra, hogy a Szerződés 90. cikkének (1) bekezdésében leírt vállalkozásokkal kapcsolatban a tagállamok teljesítsék a rájuk háruló kötelezettségeket, és kifejezetten felhatalmazza arra, hogy e célból irányelvek és határozatok útján beavatkozzék. A Bizottság jogosult megállapítani azt, hogy valamely állami intézkedés összeegyeztethetetlen a Szerződés szabályaival, illetve jogosult megjelölni azokat az intézkedéseket, amelyeket a címzett államnak végre kell hajtania a közösségi jogból eredő kötelezettségekhez való igazodás végett (lásd a fent hivatkozott Bundesverband der Bilanzbuchhalter kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 23. pontját).
- 67 A jelen ügyben elsőfokon felperes max.mobil azt kérte a Bizottságtól, állapítsa meg, hogy az Osztrák Köztársaság megsértette a Szerződés 86. cikkének és 90. cikke (1) bekezdésének együttesen alkalmazandó rendelkezéseit. Panaszában azt állította, hogy az osztrák hatóságok a frekvenciák kiosztásánál jogellenesen kedvezményben részesítették a Mobilkomot azzal, hogy nem különböző összegű díjat követeltek a max.mobiltól és versenytársától, a Mobilkomtól, pedig a PTA ez utóbbi társaságot — mint leányvállalatát — támogatta GSM-hálózatának kiépítésében és üzemeltetésében.
- 68 A fent hivatkozott Bundesverband der Bilanzbuchhalter kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 24. pontjából következik, hogy a magánszemélyek adott esetben jogosultak lehetnek arra, hogy megsemmisítés iránti keresetet nyújtsanak be az olyan határozat ellen, amelyet a Bizottság valamely tagállamnak címez a Szerződés 90. cikkének (3) bekezdése alapján, amennyiben a Szerződés 173. cikkének negyedik bekezdésében (jelenleg, módosítást követően az EK 230. cikk negyedik bekezdése) meghatározott feltételek fennállnak.

- 69 Azonban a Szerződés 90. cikke (3) bekezdésének szövegéből és e cikk összes rendelkezésének szerkezetéből következik, hogy a Bizottság nem köteles az említett rendelkezések alapján keresetet indítani, mivel a magánszemélyek nem követelhetik ettől az intézménytől, hogy elfogadjon egy adott álláspontot.
- 70 Az a körülmény, hogy a felperesnek közvetlen és személyes érdekében áll a panaszát elutasító bizottsági döntés megsemmisítése, nem adja meg számára azt a jogot, hogy e döntést megtámadja. Az a levél ugyanis, amelyben a Bizottság tájékoztatta a max.mobilt arról, hogy nem tervez az Osztrák Köztársaság ellen keresetet indítani, nem tekinthető olyannak, amely kötelező jogkövetkezményekkel jár, tehát e levél nem minősül megtámadható jogi aktusnak, amely megsemmisítés iránti kereset tárgyát képezheti.
- 71 A felperes továbbá nem élhet olyan keresetindítási joggal, amelyet a 17. sz. rendeletből származtat, mivel e rendelet nem alkalmazható a Szerződés 90. cikke esetében.
- 72 Ez a megállapítás nem ütközik sem a gondos ügyintézés elvébe, sem a közösségi jog más általános elvébe. Nincsen ugyanis olyan általános közösségi jogi elv, amely megkövetelné azt, hogy a közösségi bíróság előtt elfogadható legyen valamely vállalkozásnak az ellen irányuló keresete, hogy a Bizottság megtagadta, hogy a Szerződés 90. cikkének (3) bekezdése alapján keresetet indítson valamely tagállam ellen.

- 73 Ezért az Elsőfokú Bíróság előtt nem volt elfogadható a max.mobil azon döntés megtámadására irányuló keresete, amelyben a Bizottság olyan állítólagos versenyjogi jogsértéssel kapcsolatban tagadta meg a keresetindítást és szankciókiszabást, amely abból áll, hogy az osztrák kormány úgy döntött, mobiltelefon-hálózataik üzemeltetéséért nem szab ki különböző összegű díjat e társaságra és versenytársára, a Mobilkomra.
- 74 Következésképpen úgy kell tekinteni, hogy az Elsőfokú Bíróság a max.mobilnak a vitatott jogi aktus ellen irányuló keresetét hibásan tekintette elfogadhatónak.
- 75 A fentiekből következik, hogy az Elsőfokú Bíróság ítéletét hatályon kívül kell helyezni, és a max.mobilnak a vitatott jogi aktus ellen irányuló keresetét el kell utasítani anélkül, hogy a Bizottság további jogalapjait és a csatlakozó fellebbezést meg kellene vizsgálni.

A költségekről

- 76 Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján, amelyet ugyanezen szabályzat 118. cikke alapján a fellebbezési eljárásban is alkalmazandó, a Bíróság a peresztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a max.mobil peresztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A Bíróság hatályon kívül helyezi az Európai Közösségek Elsőfokú Bíróságának a T-54/99. sz., max.mobil kontra Bizottság ügyben 2002. január 30-án hozott ítéletét.**

- 2) **A Bíróság a max.mobil Telekommunikation Service GmbH-nak az Európai Közösségek Elsőfokú Bíróságához benyújtott keresetét elutasítja.**

- 3) **A Bíróság a T-Mobile Austria GmbH-t kötelezi a költségek viselésére.**

Aláírások